

Solunum Sinsityal Virüsü (RSV)

ÇALIŞTAY RAPORU

 04 Şubat 2026

 TÜSEB
Koşuyolu Yerleşkesi
İstanbul

tacese.tuseb.gov.tr

Başkanın Mesajı

Türkiye Anne Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü (TAÇESE), TÜSEB bünyesinde kurulan dokuz enstitüden biridir. “Sağlıklı Anne, Sağlıklı Çocuk, Sağlıklı Nesiller” şiarıyla, “Anne, çocuk ve ergen sağlığı ile ilgili hastalıkların nedenlerinin belirlenmesi, önlenmesi, teşhis ve tedavilerine yönelik teknik ve yöntemlerin üremi, kullanılması ve bunlardan yararlanılmasını sağlamak; bu maksatla özel, vakıf veya kamu sektöründe ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve ortaklıklar yapmak, bu alanlardaki girişimciliği desteklemek” Enstitümüzün amaçları arasında yer almaktadır.

Solunum Sinsityal Virüsü (RSV), bebekler ve küçük çocuklarda önemli bir morbidite yüküne yol açan, kısa ve uzun vadeli etkileri olan bir halk sağlığı sorunudur. Çalıştay kapsamında paylaşılan bilimsel veriler, RSV enfeksiyonlarının yalnızca akut klinik tablo ile sınırlı kalmadığını; tekrarlayan solunum yolu hastalıkları ve astım gibi uzun dönem sonuçlarla ilişkili olabildiğini ortaya koymuştur. RSV'nin sağlık sistemi üzerindeki etkileri, artan hastane yatışları, yoğun bakım ihtiyacı ve buna eşlik eden ekonomik yük ile birlikte değerlendirilmelidir. Bu bağlamda, korunma ve önleme yaklaşımlarının etkinliği ve maliyet etkililiği, çalıştayda ele alınan temel başlıklar arasında yer almıştır. Bilimsel kanıta dayalı ve ülke koşullarını gözeten stratejilerin geliştirilmesi, RSV'ye bağlı hastalık yükünün azaltılması açısından kritik öneme sahiptir. Bu çalıştayın, alanda görev yapan hekimler, yöneticiler ve politika yapıcılar açısından ortak bir bilimsel perspektif oluşturulmasına ve hizmet geliştirme süreçlerine katkı sunması amaçlanmıştır.

Bilimsel bilgiye dayalı, sürdürülebilir ve uygulanabilir sağlık politikalarının geliştirilmesi toplum sağlığının korunması ve sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda gerçekleştirilen çalıştayın, RSV ile mücadelede farkındalığın artırılmasına ve geleceğe yönelik yol haritalarının oluşturulmasına katkı sunması temenni edilmektedir. Bu önemli etkinliğin gerçekleştirilmesinde emeği geçen tüm paydaşlara, değerli konuşmacılara ve katkı sunan katılımcılara teşekkür eder, çalıştay çıktılarının ülkemiz sağlık sistemine fayda sağlamasını dilerim.

Sonucun ülkemize hayırlı olması temennisıyla...

Prof. Dr. Şirin Güven

Türkiye Anne Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü Başkanı

RSV alıştayı

Koşuyolu Yerleşkesi

04 ŞUBAT 2026 • İSTANBUL

Kurullar

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB) Türkiye Anne, Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü (TAÇESE) tarafından koordine edilen Solunum Sinsityal Virüsü (RSV) enfeksiyonları konusunda bilgi düzeyini artırmak, önleme ve yönetim stratejilerini güçlendirmek amacıyla yapılan toplantı toplam 31 kişi katılımıyla (24 fiziki, 7 çevrimiçi) gerçekleştirilmiştir. TÜSEB TAÇESE ekibinin yanı sıra çalışmaya akademisyenler, klinisyenler, halk sağlığı uzmanları, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ile sivil toplum paydaşları katılım sağlamıştır.

BAŞKAN

Prof. Dr. Şirin Güven

Türkiye Anne, Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü

DÜZENLEME VE YÜRÜTME KURULU

Prof. Dr. Vefik Arıca

Türkiye Anne, Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü

Prof. Dr. Hüseyin Dağ

Türkiye Anne, Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü

Prof. Dr. Aysu Türkmen Karaağaç

Türkiye Anne, Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü

Doç. Dr. Aylin Yetim Şahin

Türkiye Anne, Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü

Doç. Dr. Özlem Özyayın

Türkiye Anne, Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü

Özlem Köksal

Türkiye Anne, Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü

Gonca Akbaş

Türkiye Anne, Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü

RAPORTÖR

Gözde Kütük

Türkiye Anne, Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü

KATILIMCILAR

Prof. Dr. Şirin GÜVEN

Prof. Dr. Vefik ARICA

Prof. Dr. Hüseyin DAĞ

Prof. Dr. Aylin YETİM ŞAHİN

Doç. Dr. Özlem ÖZAYDIN

Doç. Dr. Aysu TÜRKMEN KARAAĞAÇ

Özlem KÖKSAL

Gonca AKBAŞ

Gözde KÜTÜK

Prof. Dr. Esin KOÇ

Prof. Dr. Bülent Taner KARADAĞ

Prof. Dr. Ayper SOMER

Prof. Dr. Bumin N. DÜNDAR

Prof. Dr. Güzin Zeren Öztürk

Prof. Dr. Arzu BAKIRTAŞ

Prof. Dr. Mustafa ARGAN

Prof. Dr. Zeynep Ülker ALTINEL

Prof. Dr. Deniz ÖZŞEKER

Prof. Dr. Berna Simten MALHAN

Prof. Dr. Ateş KARA

Dr. Çağrı Emin ŞAHİN

Doç. Dr. Asibe ÖZKAN

Dr. Pınar Kıran

Uzm. Dr. Ahmet İNCİOĞLU

Dr. Özde TIRNA

Eda ÖZKURT

Sena ÜNLÜLER

Merve CANSEVER

Irmak Dur Erkut

İçindekiler

BAŞKANIN MESAJI	1
KURULLAR	3
TABLolar	5
ŞEKİLLER	6
1. TAÇESE ANNE SAĞLIĞINDA GÜNCEL SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ ÇALIŞTAYI	7
1.1. ÇALIŞTAYIN AMACI	7
1.2. ÖZET	7-8
1.3. PLANLAMA SÜRECİ	8
OTURUMLAR	9-11
2.1 TOPLANTI NOTLARI	12
2.2 TALEP, ÇÖZÜM VE POLİTİKA ÖNERİLERİ	13-14
2.3 KAPANIŞ VE DEĞERLENDİRME	15

Tablolar

Tablo 1. Solunum Sinsityal Virüsü (RSV) Çalıştay Programı

8

Şekiller

Şekil 1. TÜSEB Sağlık Modelleri A) Üreten Sağlık Modeli; B) Üçlü Sarmal Modeli

12

TAÇESE Solunum Sinsityal Virüsü'nün (RSV) Güncel Sorunlar ve Çözüm Önerileri Çalıştayı

1.1 Çalıştayı Amacı

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB) Türkiye Anne, Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü (TAÇESE) tarafından 4 Şubat 2026 Çarşamba günü düzenlenen toplantının amacı Solunum Sinsityal Virüsü'nün (RSV) bebekler ve küçük çocuklar ve yetişkinler üzerindeki klinik, epidemiyolojik ve ekonomik etkilerinin güncel bilimsel veriler ışığında ele alınmasıdır. Çalıştayı da paylaşılan veriler doğrultusunda, RSV'ye bağlı hastalık yükünün sağlık sistemi üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesi, doğrudan ve dolaylı maliyetlerin bütüncül bir bakış açısıyla ele alınması ve korunma yaklaşımlarının etkinliğinin tartışılması hedeflenmiştir. Bu kapsamda farklı korunma stratejilerinin, klinik ve ekonomik sonuçlarının değerlendirilmesi çalıştayı temel odak alanları arasında yer almıştır.

1.2 Özet

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB) koordinasyonunda gerçekleştirilen Solunum Sinsityal Virüsü (RSV) Çalıştayı, alanında uzman akademisyenlerin katılımıyla düzenlenmiştir. Çalıştayda RSV'nin bebekler ve küçük çocuklar üzerindeki klinik etkileri, hastalık yükü, sağlık sistemi üzerindeki etkileri ve ekonomik boyutu ele alınmıştır. Sunumlar kapsamında güncel veriler paylaşılmış, RSV'nin yalnızca akut enfeksiyonlara yol açan bir etken olmadığı; uzun dönem solunum yolu morbiditesi ile ilişkili önemli bir halk sağlığı sorunu olduğu vurgulanmıştır.

Çalıştayı süresince yapılan değerlendirmelerde, RSV'ye bağlı hastane yatışları, yoğun bakım ihtiyacı ve sağlık hizmet sunumuna olan etkiler ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Ayrıca RSV'nin doğrudan ve dolaylı maliyetleri ile korunma ve önleme yaklaşımlarının klinik ve ekonomik etkileri tartışılmıştır. Buna göre, RSV ile ilgili öne çıkan tespit ve öneriler aşağıda sunulmaktadır:

- RSV'nin bebekler ve küçük çocuklar açısından yalnızca kısa süreli bir enfeksiyon olmadığı, hastaneye yatış, yoğun bakım gereksinimi ve uzun dönem solunum yolu sorunları ile önemli bir morbidite yükü oluşturduğu tespit edilmiştir.
- RSV'ye bağlı acil servis başvuruları ve hastane yatışlarının, özellikle mevsimsel yoğunluk dönemlerinde sağlık sistemi üzerinde ciddi bir kapasite baskısı oluşturduğu değerlendirilmiştir.
- RSV enfeksiyonlarının doğrudan tıbbi maliyetlerin yanı sıra, aileler üzerindeki bakım yükü ve iş gücü kaybı gibi dolaylı maliyetler nedeniyle önemli bir ekonomik yük oluşturduğu ortaya konmuştur.

- Bazı hasta gruplarında RSV enfeksiyonlarının daha ağır seyrettiği ve bu grupların korunmaya yönelik stratejilerde öncelikli olarak ele alınması gerektiği vurgulanmıştır.
- RSV'ye yönelik korunma stratejilerinin hastalık yükünü azaltma potansiyeline sahip olduğu, bu yaklaşımların klinik ve ekonomik etkilerinin ülke koşulları dikkate alınarak değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

1.3 Toplantı Planlama Süreci

Program Akışı

Tablo 1. Solunum Sinsityal Virüsü (RSV) Çalıştay Programı

SAAT	OTURUM	KONUŞMACI
09.30-10.00	Açılış Konuşması	Prof. Dr. Şirin GÜVEN – TAÇESE Enstitü Başkanı
10.00-10.30	RSV'ye Genel Bakış	Prof. Dr. Vefik ARICA
10.30-11.00	RSV'de Hastalık Yükü	Prof. Dr. Berna Simten MALHAN
11.00-11.30	Önleme ve Tedavide Küresel Bakış	Prof. Dr. Hüseyin DAĞ
11.30-12.00	Soru-Cevap ve Ek Öneriler	-
12.00-12.30	Tartışma ve Kapanış	-

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB) Türkiye Anne, Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü (TAÇESE) koordinasyonu ile, Solunum Sinsityal Virüsü'nün (RSV) bebekler ve küçük çocuklar üzerindeki klinik ve ekonomik etkilerinin ele alınması amacıyla bir çalıştay düzenlenmesi planlanmıştır. Bu kapsamda, RSV alanında çalışan uzmanların katılımıyla gerçekleştirilen çalıştay, 4 Şubat 2026 Çarşamba günü yapılmış olup, elde edilen çıktıların politika geliştirme süreçlerine yol gösterici nitelikte olması hedeflenmiştir.

Solunum Sinsityal Virüsü (RSV) Çalıştayı kapsamında, ilgili paydaşlara kapsayıcı şekilde erişim sağlanması amacıyla bu alanda faaliyet gösteren dernekler ile kurumsal iletişim kanalları üzerinden irtibat kurulmuştur. İletişim ve davet süreçleri, derneklerin resmi iletişim adresleri aracılığıyla telefon ve e-posta yoluyla yürütülmüş; toplantıya katılım bu kanallar üzerinden sağlanmıştır.

Çalıştayın yüz yüze ve hibrit olarak gerçekleştirilmesi planlanmış olup hibrit formatta (yüz yüze ve çevrim içi) gerçekleştirilmesine karar verilmiştir. Bu kapsamda, fiziki toplantı 4 Şubat 2026 Çarşamba günü TÜSEB Koşuyolu Yerleşkesinde yapılmış; çevrim içi katılım için davetlilere Microsoft Teams toplantı daveti iletilmiştir.

Oturumlar

1. OTURUM

10.00-10.30 RSV'ye Genel Bakış

Konuşmacı Prof. Dr. Vefik ARICA

Kurum Türkiye Anne, Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü (TAÇESE) –
Akademisyen

Solunum Sinsityal Virüs'ün (RSV) bulaş yolları, risk grupları ve sağlık sistemi üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir. RSV'nin başlıca damlacık ve yakın temas yoluyla bulaştığı; enfekte bireylerin solunum sekresyonları ve kontamine yüzeyler aracılığıyla yayılım gösterebildiği belirtilmiştir.

RSV'nin son derece bulaşıcı olduğu ve neredeyse tüm çocuklar 2 yaşına gelene kadar RSV ile enfekte olduğu belirtilmiştir.

Yenidoğanlar, 1 yaş altı bebekler, prematürel, altta yatan kronik hastalığı bulunan çocuklar ve bağışıklık sistemi baskılanmış bireylerin RSV enfeksiyonu açısından yüksek risk grubunda yer aldığı ifade edilmiştir. Bu gruplarda enfeksiyonun daha ağır klinik seyir gösterebildiği ve hastaneye yatış gereksiniminin artabildiği vurgulanmıştır.

RSV enfeksiyonlarının alt solunum yolu enfeksiyonlarına yol açabildiği; bronşiolit ve pnömoni tabloları ile seyredebileceği, bazı olgularda yoğun bakım ihtiyacının ortaya çıkabildiği bildirilmiştir.

- RSV'nin aynı sezon içinde birden fazla salgın dalgası oluşturduğu belirtilmiştir.
- Mevsimsel artış dönemlerinde acil servis başvuruları, hastane yatışları ve yoğun bakım gereksiniminde artış gözlemlendiği; bu durumun sağlık hizmet sunumu üzerinde belirgin bir yük ve kapasite baskısı oluşturduğu değerlendirilmiştir.
- Çalışma verilerine göre RSV'nin birinci mevsimde Ocak ayında, ikinci mevsimde ise Mart ayında zirve yaptığı tespit edilmiştir.
- Korunma ve önleme stratejilerinin RSV'ye bağlı hastalık yükünün azaltılmasında önemli rol oynadığı sonucuna ulaşılmıştır.

10.30-11.00 Önleme ve Tedavide Küresel Bakış

Konuşmacı Prof. Dr. Hüseyin DAĞ

Kurum Türkiye Anne, Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü (TAÇESE)
Akademisyen

Solunum Sinsityal Virüs'ün (RSV) yenidoğan ve küçük çocuklarda önemli bir hastalık yükü oluşturduğu değerlendirilmiştir. Küresel verilere göre RSV, 5 yaş altı çocuklarda milyonlarca akut alt solunum yolu enfeksiyonuna ve önemli sayıda hastaneye yatışa neden olmaktadır. RSV'ye bağlı ölümlerin önemli bir bölümünün yaşamın ilk aylarında gerçekleştiği bildirilmiştir.

RSV enfeksiyonlarına bağlı sağlık hizmeti kullanımının büyük ölçüde ayaktan tedavi düzeyinde gerçekleştiği; ancak hastane yatışlarının toplam yükün daha sınırlı olmakla birlikte en ağır ve maliyetli kısmını oluşturduğu ifade edilmiştir. Hastaneye yatış ve yoğun bakım gereksiniminin özellikle 1 yaş altı bebeklerde daha sık görüldüğü vurgulanmıştır.

Bebeklik döneminde geçirilen RSV enfeksiyonlarının uzun dönem solunum yolu etkileri ile ilişkili olabileceği; RSV geçiren çocuklarda hırıltı görülme sıklığının arttığı bildirilmiştir. Bu durumun çocukların yaşam kalitesi ile aileler üzerindeki bakım ve sosyal yükü artırabileceği belirtilmiştir.

RSV enfeksiyonlarının ekonomik yükü değerlendirildiğinde, doğrudan tıbbi maliyetlerin yanı sıra iş gücü kaybı ve bakım yükü gibi dolaylı maliyetlerin de önemli bir yer tuttuğu ifade edilmiştir. Özellikle 1 yaş altı bebeklerde hastane yatışları ve yoğun bakım süreçlerinin toplam maliyet içerisinde belirleyici olduğu aktarılmıştır. Türkiye'de gerçekleştirilen maliyet analizlerinde RSV'nin sağlık sistemi ve sosyal güvenlik harcamaları üzerinde dikkate değer bir yük oluşturduğu ortaya konmuştur.

RSV'ye bağlı hastalık yükünün ve olası uzun dönem etkilerin azaltılabilmesi amacıyla, erken yaşam dönemini kapsayan korunma stratejilerinin önem taşıdığı vurgulanmıştır.

3. OTURUM

11.00-11.30 RSV'de Hastalık Yüğü

Konuşmacı Prof. Dr. Berna Simten MALHAN

Kurum Başkent Üniversitesi

Solunum Sinsityal Virüs'ün (RSV) bebekler ve küçük çocuklarda sık görülen ve önemli bir enfeksiyon etkeni olduğu belirtilmiştir. RSV enfeksiyonlarının alt solunum yolu enfeksiyonlarına yol açabildiği; bronşiolit ve pnömoni tabloları ile seyredebileceği, bazı olgularda hastaneye yatış ve yoğun bakım gereksiniminin ortaya çıkabildiği ifade edilmiştir. Klinik tablonun hafif üst solunum yolu semptomlarından ağır solunum sıkıntısına kadar geniş bir yelpazede görülebildiği aktarılmıştır.

RSV'nin iki yaşına kadar çocukların büyük çoğunluğunu enfekte eden, son derece yaygın ve bulaşıcı bir virüs olduğu vurgulanmıştır. Türkiye'de RSV salgınlarının genellikle Ekim–Mart ayları arasında görüldüğü; bu dönemde vaka sayılarında ve sağlık kuruluşlarına başvurularda artış yaşandığı belirtilmiştir.

Virüsün bulaşma yollarına ilişkin olarak; enfekte bireylerin solunum salgılarıyla temas, öksürük ve hapşırık sırasında oluşan damlacıkların inhalasyonu ve kontamine yüzeylerle temas sonrası el-ağız, el-burun veya el-göz teması yoluyla kolaylıkla yayılabildiği ifade edilmiştir.

Altta yatan kronik hastalığı bulunan çocukların ve bağışıklık sistemi baskılanmış bireylerin ağır RSV enfeksiyonu açısından risk altında olduğu belirtilmiştir.

RSV enfeksiyonlarının tanısında klinik bulguların temel olduğu, gerekli durumlarda tanıyı destekleyici laboratuvar testlerinden yararlanıldığı aktarılmıştır. Paylaşılan verilere göre RSV'nin %40,3 pozitiflik oranı ile en sık saptanan viral etken olduğu raporlanmıştır.

RSV enfeksiyonlarının aileler üzerindeki psikososyal etkilerine de dikkat çekilmiştir. Çocukların RSV enfeksiyonu geçirmesinin aileler üzerinde önemli bir manevi yük oluşturduğu; ebeveynlerin %40'ından fazlasının çocuklarının enfeksiyonu önleyemedikleri düşüncesiyle sık sık veya her zaman suçluluk duygusu yaşadıklarının gösterildiği belirtilmiştir.

RSV'nin yalnızca bireysel bir sağlık sorunu olmadığı; sağlık sistemi kapasitesi, ekonomik yük ve toplum sağlığı açısından da önemli sonuçlar doğurduğu vurgulanmıştır. Bu kapsamda, RSV'ye yönelik korunma ve önleme stratejilerinin halk sağlığı politikaları çerçevesinde ele alınmasının gerekliliği ifade edilmiştir.

2.1 Toplantı Notları

Toplantı programı katılımcıların kendini tanıtmaları ve açılış konuşmaları ile başlamıştır. Enstitü Başkanı Prof. Dr. Şirin Güven, açılış konuşmalarında Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB) ve Türkiye Anne, Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü (TAÇESE)'yi tanıtmış, TAÇESE'nin misyon, vizyon ve mottosunu aktarmıştır.

Misyon

Ülkemizde; anne, çocuk ve ergen sağlığı alanındaki sorunları tanımlamaya, önlemeye ve tedaviye yönelik; ulusal ve uluslararası çok paydaşlı, kanıta dayalı ileri araştırmalar, projeler geliştiren lider bir kurum olmaktır.

Vizyon

Her anne, çocuk ve ergen için uygulanabilir, geliştirilebilir en yüksek fiziksel ve zihinsel sağlık standartlarının oluşmasına katkıda bulunacak küresel çapta önde gelen bir kurum olmaktır.

Motto

Sağlıklı anne, Sağlıklı çocuk, Sağlıklı nesiller

Çalıştayın amacından, ulaşılmak istenen hedefinden bahsedilmiştir.

Şekil 1. TÜSEB Sağlık Modelleri A) Üreten Sağlık Modeli; B) Üçlü Sarmal Modeli

Toplantının devamında derneğe bağlı olan alının da uzman katılımcılar sunum yapmış ve çözüm önerileri gündeme gelmiştir. Çevrimiçi olarak katılan katılımcılardan söz isteyenlere söz verilmiş, ayrıca Teams oturumunun sohbet kısmına yazılan yorum, görüş ve öneriler toplantı raporuna aktarılmak üzere kaydedilmiştir.

2.2 Tespit Edilen Talep ve Çözüm Önerileri

Çalıştay kapsamında yapılan sunumlar ve katılımcı değerlendirmeleri doğrultusunda, Solunum Sinsityal Virüsü'nün (RSV) çocuk sağlığı üzerindeki klinik, ekonomik ve toplumsal etkileri çok boyutlu olarak ele alınmış; özellikle korunma stratejilerine yönelik ihtiyaçlar ön plana çıkmıştır.

Katılımcılar tarafından;

- RSV'nin yalnızca akut bir enfeksiyon hastalığı olarak değil, uzun dönem solunum yolu hastalıkları (özellikle astım gelişimi) ile ilişkili önemli bir halk sağlığı sorunu olarak değerlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.
- Hastalığın özellikle yüksek riskli gruplarda (prematüre bebekler, kronik akciğer ve kalp hastalığı olan çocuklar, bağışıklığı baskılanmış bireyler) ağır klinik tablolara ve yoğun bakım yatışlarına yol açtığı ifade edilmiştir.
- RSV'ye bağlı doğrudan tıbbi maliyetlerin yanı sıra; ebeveyn iş gücü kaybı, sağlık sisteminde hekim ve yatak kullanım yükü gibi dolaylı maliyetlerin de oldukça yüksek olduğu dile getirilmiştir.
- Mevcut uygulamaların sınırlı grupları kapsadığı, korunmaya yönelik yaklaşımların ise ülke genelinde bütüncül bir strateji çerçevesinde ele alınması gerektiği belirtilmiştir.
- RSV'nin yalnızca klinik bir sorun değil; aynı zamanda sağlık sistemleri, sağlık politikaları ve toplum farkındalığı açısından ele alınması gereken çok boyutlu bir konu olduğuna dikkat çekilmiştir. RSV enfeksiyonlarının önlenabilir olduğunun altı çizilmiş, erken koruyucu yaklaşımların ve etkili sağlık politikalarının önemine vurgu yapılmıştır.

Bu doğrultuda çözüm önerileri kapsamında;

- RSV'ye karşı geliştirilen yeni korunma yaklaşımlarının, öncelikle yüksek riskli gruplardan başlanarak ulusal sağlık politikalarına entegre edilmesi,
- Korunma stratejilerinin yalnızca kısa vadeli hastane yatışlarını değil, uzun vadeli morbidite ve maliyet yükünü de azaltacak şekilde değerlendirilmesi,
- RSV farkındalığının sağlık profesyonelleri ve toplum genelinde artırılmasına yönelik sürdürülebilir eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerinin desteklenmesi,
- Çok paydaşlı iş birlikleriyle RSV'nin, çocuk sağlığını korumaya yönelik ulusal stratejik bir başlık olarak ele alınması gerektiği ifade edilmiştir.

RSV'ye karşı korunmada genel enfeksiyon önlemlerinin temel oluşturduğu, öksürük ve hapşırık sırasında ağız ve burnun kapatılması, el hijyeninin sağlanması ve tütün dumanına maruziyetin azaltılmasının kritik olduğu belirtilmiştir. Yüksek riskli bebeklerin RSV sezonu

boyunca kalabalık ortamlardan ve toplu çocuk bakım alanlarından uzak tutulmasının gerekliliği vurgulanmıştır.

Koruyucu sağlık hizmetlerinin gúçlendirilmesinin önemine değinilmiş, aşılama ve bağışıklama programlarının toplum sağlığı üzerindeki etkisine dikkat çekilmiştir.

2.3 Kapanış

Çalıştayın kapanış bölümünde, RSV'nin küresel ve ulusal düzeyde giderek artan bir sağlık yükü oluşturduğu; buna karşın son yıllarda geliştirilen korunma yaklaşımlarının, hastalığın yönetiminde yeni bir paradigma değişimine işaret ettiği vurgulanmıştır. Çok paydaşlı iş birliğinin güçlendirilmesi ve bilimsel veriye dayalı politika geliştirme süreçlerinin desteklenmesi, RSV ile mücadelede temel öncelikler olarak değerlendirilmiştir.

Çalıştay sonuçlarının, RSV'ye yönelik stratejilerin geliştirilmesine katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Katılımcılar, gerçekleştirilen çalıştayın;

- Bilimsel bilgi paylaşımını güçlendirdiğini,
- Farklı disiplinlerden uzmanların ortak bir bakış açısı geliştirmesine katkı sunduğunu,
- RSV'ye yönelik ulusal politika ve uygulamalara yön verecek önemli bir zemin oluşturduğunu ifade etmişlerdir.

Toplantı, katkı sunan tüm konuşmacılara, akademisyenlere, sağlık profesyonellerine ve paydaşlara teşekkür edilerek; RSV alanında yürütülecek bilimsel çalışmaların ve çok disiplinli iş birliklerinin artarak devam etmesi temennisiyle sona erdirilmiştir.

**TÜS
SEB**
TÜRKİYE
SAĞLIK
ENSTİTÜLERİ
BAŞKANLIĞI

**TÜS
SEB** **TACESE**
TÜRKİYE ANNE, ÇOCUK VE ERGEN SAĞLIĞI
ENSTİTÜSÜ